

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה ז/תש"ם של הממשלה
ז' בחשוון תש"ם - 28.10.79
(בשעה 09:00)

נכחו השרים : מ. בגין - יו"ר, ש. ארליך, ז. המר, ע. ויצמן,
י. כץ, ד. לוי, י. מודעי, מ. נסים, ג. פת,
א. שוסטק, א. שרון, ש. חמיר.

נעדרו השרים : א. אבוהצירא (בחול), י. בורג (בחול),
י. ידין (חולה), ח. לנדאו (בחול).

י. זמיר	- היועץ המשפטי לממשלה
א. נאור	- מזכיר הממשלה
א. בן-אלישר	- מנכ"ל משרד ראש-הממשלה
י. צ'חנובר	- מנכ"ל משרד החוץ
תא"ל א. פורן	- מזכיר צבאי לראש-הממשלה
אלי"מ א. תהלה	- מזכיר צבאי לשר הבטחון

סדר היום :	85.	הסדרי הבטחון בסיני	עמ' 2
	86.	הסידורים בסנטה-קטרינה	עמ' 7
	87.	המשא-ומתן על הסדרי האוטונומיה לתושבים הערביים ביהודה, שומרון וחבל-עזה	עמ' 10
	88.	ענייני נפט	עמ' 11
	89.	החלטת בית-המשפט העליון בענין אלון-מורה	עמ' 11
	90.	מינוי מנהל כללי למשרד הבריאות	עמ' 34
	91.	מינוי לשירות החוץ	עמ' 35
	92.	הצעת חוק לתיקון דיני הגימלאות (קיצבה, משכורת ושכר), תשל"ט-1979 - הצעת חוק פרטית מס. רמ"ה של חה"כ ירוחם משל	עמ' 35
	93.	הצעת-חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, תשל"ט-1979, מס. שי"א, של חה"כ א. אבטבי	עמ' 36
	94.	אמנה למניעת כפל מס בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של דרום-אפריקה	עמ' 36
	95.	תקנות-שעת-חירום - עובדי שירותי ההנדסה בסיני של משרד התקשורת	עמ' 37
	96.	הסתלקות מאמנת מכס בדבר פנקסי מעבר לדוגמאות מסחריות (E. G. S.), בריסל	עמ' 39
	97.	ההנחות בשירותי התקשורת והדואר	עמ' 39
	98.	הנחות במחירי דלק ותעריפי חשמל	עמ' 50
	99.	העלאות מחירים	עמ' 55

רשמו: ז.ת. 2-14
ל.ד. 14-25
מ.י. 26-39
ז.ת. 40-53
ל.ד. 54-61

88. עניני נפט

השר ע. ויצמן: בענין הנפט, עדיין לא קיבלתי חשבה

ממצרים. אני הייתי מציע לדחות את

הנושא לישיבה מיוחדת.

רה"מ מ. בגין: נקיים ישיבה מיוחדת, לכל המאוחר

באמצע השבוע.

השר ש. תמיר: בישיבה הקודמת דובר על כך, שתוך

ימים ספורים הממשלה תדווח על מצב

המו"מ בענין הנפט. הזמן רץ ואוזל.

רה"מ מ. בגין: שר הבטחון ביקש דחיה ליום-יומיים,

עד שנקבל את האות ממצרים.

השר ש. תמיר: אפשר לבקש שפרק זמן קצר בישיבה של

יום חמשי יוקדש לנושא זה?

רה"מ מ. בגין: נתחיל בזה ונמשיך בהתנחלויות.

89. החלטת בית-המשפט העליון בענין אלון-מורה

רה"מ מ. בגין: אנו עוברים לדון בסוגיה שנקראת

"אלון מורה".

השר מ. נסים: אני מבקש לדעת מה הסעם בדיון היום,

אם אין הצעות אלטרנטיביות מידיות?

רה"מ מ. בגין:

בעצם, לא פתחתי אפילו את פי, אז
השאלה שלך, מה הטעם, עדיין לא חלה.

אני רוצה למסור לחברים במה המדובר.

אנו, כמובן, לא נמסור הודעות, שהן מיותרות לחלוטין, לאמור שיש
לכבד את פסק הדין של בית המשפט העליון. הודעות אלה הן מיותרות,
כי הדבר מובן מאליה.

לעומת זאת, אני מציע שהממשלה תקבל

היום החלטה עקרונית אחת: הממשלה תבצע את פסק הדין של בית המשפט
העליון, מתוך דאגה שיובטח מקום לנקודה של אלון מורה בשומרון.
כך אני מציע לסכם.

השר א. שוסטק:

לגרעין אלון מורה.

רה"מ מ. בגין:

אני מקבל את התיקון. אני יודע,
שמחפשים את המקום הזה והיועץ המשפטי
אמר לי, שמחר או מחרתיים יתכן שתהיה תשובה ראשונה.

פרופ' י. זמיר:

לא אנו מחפשים.

רה"מ מ. בגין:

אתה צודק. סגן שר הבטחון אמר לי,
שיתכן מחר או מחרתיים תהיה לו כבר
תשובה ראשונה. הזמן קצר מאד, לא נותרו לנו אלא עוד 3 שבועות.
יש הצעות, שהביא אלי שר החקלאות, הן הרבה יותר כוללניות ואם ירצה,
בבקשה שיקרא אותן. אין שום סחירה בין ההצעות הנוספות שאותן
הזכרתי לבין ההצעה העיקרית, שאני מבקש שביחס אליה לתת הנחייה
מתאימה; כלומר, אנו מוציאים אל הפועל את פסק הדין ואנו רוצים

רה"מ מ. בגין:

להבטיח לגרעין אלון מורה מקום החישובות בשומרון. על רקע זה אני מבקש לפתוח בדיון.

השר ע. ויצמן: אני לא מבין על מה אנו דנים היום.

השר א. שרון: אני מוכן לקרוא את מכתבי לראש הממשלה.

השר ע. ויצמן: ראשית, לא נאמר שהיום יועלה הנושא לדיון. לפחות לי לא נאמר. אמנם, שמעתי על כך בדיון, אך אני לא חמיד מקבל את כל מה שנאמר בדיון. אפשר אולי להאזין היום להצעות שר החקלאות, אך אני מציע שהיום לא נקיים על כך דיון. אם ביקשת שימצא מקום אלטרנטיבי, הפעילות נמשכת ופתרון עדיין לא נמצא, אז אין לדון על כך עד שנדע מה יש ומה אין. לדעתי, עכשו אנו צריכים לשבת ולפתור את בעיה אלון מורה. אינני חושב שאנו צריכים לכוון דבר בדבר ולהעלות לדיון את נושא ההתנחלויות בכללותו. חסרים היום כמה שרים, למשל ד"ר בורג, ולכן אני מציע, שנמשיך לחפש פתרון ונקוה כולנו שנמצא; והיה כאשר נמצא פתרון, נדון אם פתרון זה מתאים ונחליט. לאחר שנפתור בעיה זו, נדון בבעיה הכללית ואז גם נתכונן לה. אני היום לא התכוונתי.

השר ש. ארליך: אני הקשבתי לדברי ראש הממשלה, כאשר

אמר שאין צורך למסור הודעות מיותרות

והסכמתי אתו. לכן, תמוה בעיני שהיום נחליט שאנו מחפשים מקום לגרעין אלון מורה. הממשלה צריכה לקבוע מקום ולא להחליט לחפש. החלטה כזאת תתפרש בצורה הפוכה מזו שכולנו רוצים בה והיא יכולה לפגוע קשות בממשלה, אשר מתחמקת מביצוע פסק הדין של בית המשפט העליון ולדעתי, אין כוונה כזאת.

השר ש. ארליך:

לפיכך, עדיף לא להחליט, אלא למצוא

את המקום ואז נדון ונחליט. אך היום להחליט שמחפשים מקום, זה

לדעתי יהיה דבר חמור מאד מבחינת הממשלה.

(המשך הדברים ושמה ל.ד.)

(עד כאן רשמה ז.ת. מכאן ל.ד.)

השר ז. המר :

זה לא משנה אם השבוע או בשבוע

הבא. ברור שיהיה קושי בפועל

לעקוף ולאגוף את הבעיה שנקלענו אליה. אנו נצטרך להתייחס אליה עם כל החתחתים והמכשולים, תוך כדי ליבון הבעיה במבט כפול : מצד אחד - עם הרצון לשמור על מערכת המשפט הישראלית, עם כל מה שנובע מכך; ומצד שני - הצורך להתמודד עם בעיה ההתנחלויות כפי שהממשלה מבינה אותה. כדי להתמודד עם שני הדברים האלה, כאשר כולנו רוצים שהדבר יפתר בשלום, שלום עולמי וארצי, הממשלה לא יכולה לומר : "אנו מזיזים מכאן ומעבירים לשם", אלא להתייחס לכל מכלול הבעיה ולומר את מה שהיא חושבת במכלול הבא.

ראשית: באשר לביצוע ממש.

שנית : איך מהיום ואילך היא תתמודד עם כל מה שקרה. לי לא מספיק שיערך דיון בעוד כמה ימים ושיוכן החומר טוב ככל הניתן, אבל לא מספיק להתמודד עם קטע, כאן הזמן להתמודד עם מלוא ההיקף.

השר מ. ניסים :

אני לא בכדי מתנצל על כך, שכשראש

הממשלה הזכיר את הנושא, אני ביקשתי

את רשות הדיבור. כוונתי הייתה, ששעתו של הדיון תוכל

להגיע, כשאנו נדע שיש הצעות לפתרון ממשי, לא עקרוני. לגבי

פתרון עקרוני, אינני מעלה על הדעת שיש מישהו החולק על כך.

זה מובן מאליו ועל זה אין ספק. אבל שעתו הנכונה של דיון

בממשלה היא, כשתהיה כבר הצעה מעשית ממסית. אפשר לשלב את הדיון

הזה בהערכות להתנחלויות שתהיינה בשנת חש"מ. הדבר כבר מתבקש

ושר החקלאות כבר הניח על שולחן הממשלה הצעות. אז הדיון יכול

להיות באותה שעה.

השר מ. ניסים

נדמה לי שנוסף לדברים שנאמרו היום

מפי ראש הממשלה, אם יהיה דיון היום ויהיה דיון אח"כ, כאשר ימצא מקום - ואני מקווה שימצא מקום הולם בשומרון כדי לשכן שם את המתגוררים - אז עשינו דיון כפול ללא תכלית. בוודאי, כאשר היועץ המשפטי יקבל את החומר יהיה דיון, והוא יהיה באותה הבנה שעשינו את הדיון לגבי שבעת הישובים, אפשר ליצור אותה רוח באשר לפתרון לגבי אלון מורה.

רה"מ מ. בגין :

אני רוצה לומר כי העלאתי את

הנקודה הזו רק משום שהיא נראית

לי דחופה ביותר ולא משום שאני מתעלם מאחרות. רבותי, ניתנו 30 יום לממשלה כדי לבצע.

יש לי מכתב חשוב מאוד משר החקלאות

עם הצעות לגבי חקיקה - שזו שאלה רצינית מאוד שצריך לשקול אותה. יש שם הצעות לגבי חקציבים, ועוד הצעות שעכשיו אין זמן לקרוא אותן. אלה הן הצעות שלגיטימי עכשיו לקיים דיון עליהן, אבל בכל זאת, לגבי הממשלה, עומדת עכשיו שאלה דחופה ביותר : נקבע תאריך והוא חולף, הוא איננו עוד, והיו דברים מעולם. ופה התאריך הוא חלוט, אין אחר. אפשר אמנם לבקש הארכה, אבל הסכמה להארכה חלוייה בבית המשפט ולא בנו. מה בקשתי - לקבל החלטה שאנו מחפשים מקום בשומרון.

השר מ. ניסים :

איש לא טען כנגד זה.

רה"מ מ. בגין :

שר האוצר טען שזה עלול להביא נזק.

השר ש. ארליך :

על חיפושים לא צריך להחליט, כי זה

יתן מקום לאינטרפרטציה חמורה מאוד.

רה"מ מ. בגין :

אני לא רואה שום נזק בזה שמבקשים

מקום. מה רע בזה שמבקשים אדמת

ממשלה, ולא יהיה צורך בצו תפיסה. מכל מקום, זו הצעתי לישיבה זו.

הדיון שעליו דובר בחלטת יקויים.

היום צריך לפתור בעיה שלדעתי אינה סובלת דיחוי.

השר י. מודעי :

אני מבקש להעיר שתי הערות:

ראשית, אני מתנצל בפני ראש

הממשלה, אבל לדעתי, החלטה כזו שתתקבל היום, יכול להיות לה

פרוש לא סימפטי. אנו אומרים כי מכל מקום יקויים פסק הדין

של בית המשפט העליון. ומה אומרת ההחלטה - נחפש מקום חליפין.

ואז מישהו יכול לשאול - ומה אם לא נמצא מקום חליפין? אז

לא נקיים את החלטת בית הדין? קביעת כזו בצמוד להחלטת בית

הדין, היא כאילו הסתייגות מהחלטת בית הדין. לכן אני מקבל

את דעת שר האוצר כי אין מקום להחלטה כזו.

אתה הודעת כי תוך יומיים - שלושה

סגן שר הבטחון ימצא מקום, אז אנו כבר בתהליך עשייה, ואין צורך

בהחלטה.

שנית, אנו נכנסנו למצוקה מסויימת

ורצינו להקטין את המתחים ככל האפשר. והחלטה כזו, יש בה כדי

להקטין מתחים, אבל יש בה גם כדי להגדיל מתחים. 30 יום עומדים

לרשותנו. אם אנו, במקום אחר, בלי קשר לקבלה או אי קבלת

החלטה, נזרז את התהליך של מציאת מקום תחליפי ונודיע למתיישבים,

אז בזה נשיג הרבה יותר מאשר בקבלת החלטה, ומקבלת החלטה שתדחוק

אותנו ממהלך למהלך ובלוח זמנים לא רצוי.

זה גם מתקשר למכתב השר שרון - דיון

השר י. מודעי

במכתב זה, ברגע זה, אולי פרט לשני נחונים טכניים, לא ישיג מאומה. השר שרון הציג תכנית התיישבותית ביהודה ושומרון...

השר א. שרון : כיצד ראית את המכתב, הרי לא היית מכותב?

השר י. מודעי : ראש הממשלה הרי אמר מה הוא כולל. הוא נתן את הסיכום שהגשתי. אני מבין, שהפעם, שלא כהרגלך, לא צרפת לו מפה...

השר א. שרון : יש בידך טעות. בדרך כלל, רבים היושבים כאן יודעים מה אחרים חושבים עוד בטרם שמעו דבריהם.

השר י. מודעי : סרקזם לא יעזור כאן ולא יסביר דבר. צריך להסביר מדוע אתה נכנס לדיון היום ומגיש מכתב כזה - והלוא כולם יודעים למה הכלה נכנסת לחופה, וכאן, אם נצא עם תכנית רחבה, יש להניח שנוכל להתגבר על בעית אלון מורה, אבל אני מציע לראש הממשלה, קודם לפתור את הבעיה האקוטית, אח"כ נצטרך לקיים דיון נוקב באשר לכל מדיניות ההתיישבות שלנו ביהודה ושומרון. אינני מציע שניקלע למצב שממנו ננסה לעשות זינוק שמקור האנרגיה שלו הוא כיסוי על כשלון שהיה לנו קודם. זה לא יעוז טוב.

השר ש. תמיר : בהמשך הדיון והתבטאויות החברים, ראש הממשלה הוסיף מילה שבה

המפתח, ואם כזו ההצעה, הצעתו היא זו שתתקבל. ראש הממשלה ציין:

השר ש. המיר

"נחפש אדמה ממשלתית". עכשיו, מרגע שיאמר במפורש כי הממשלה החליטה לחפש אדמה ממשלתית בשומרון, עבור אלון-מורה, אני חושב שצריך שהצעה זו תתקבל. גם אני בדעה שזה לא מה שיאמר, שפסק הדין יתקיים נוכח העובדה שהיו מתיישבים שאמרו שהוא לא יקויים, אבל אינני חושב שצריך שהממשלה תאמר זאת. היום, ליד שולחן הממשלה, נראית לי התבטאות ראש הממשלה - שיחפשו אדמה ממשלתית למתישבי אלון-מורה, נוכח פסק הדין. ואני רוצה לקרוא בפני החברים, במדויק, מה אומר הצו בסופו: " הוחלט לעשות את הצו-על-תנאי מוחלט ולהכריז על צו התפיסה מס' 16/79 כבטל לגבי האדמות שבבעלות העותרים, שפרטי הרישום שלהן הוזכרו בפסקה 2 לעתירה, ולחייב את המשיבים 1-4 (והמשיבים 1-4 הם : ממשלת ישראל, שר הבטחון, המפקד הצבאי של אזור יהודה ושומרון, המפקד הצבאי של נפת שכם) לפנות מאדמות העותרים את המתישבים האזרחיים שהתישבו עליהן וכל מבנה שהוקם עליהן וכל חפץ שהובא אליהן. אין מקום למתן צו כלשהו ביחס לאדמת הדרך שנתפסה לפי צו מס' 17/79, כי לאיש מן העותרים אין זכות בעלות באדמת הדרך. אנו נותנים למשיבים 1-4 שהות של 30 יום מהיום לשם בצועו של הצו המוחלט."

זה פשוט לתשומת לב החברים. לכן אני מציע לקבל את הצעת ראש הממשלה עם התוספת שהשמיע לאחר מכן, לחפש אדמה ממשלתית ממשלתית עבור המתישבים.

השר א. שוסטק :

אני גם כן בעד זה שנקבל הצעת

ראש הממשלה. אני גם לא רואה

כל סכנה בניסוח הקודם. קיום פסק הדין זה מובן מאליו. זה דבר אחד. דבר שני - שבשביל גרעין אלון מורה יחפשו מקום אחר

השר א. שוסטק

בשומרון. אני חושב שגם בזה אין סכנה ואני לא רואה שום תלות בין הדבר האחד לשני. הפרוש הזה שניתן, שכאילו בהצעת ראש הממשלה, יש הסתייגויות בדבר האחד מהשני, ושקיום פסק הדין תלוי בכך, שאם לא ימצאו מקום, לא יקויים פסק הדין הזה, זה פרוש דמיוני ממש. אין כל קשר וזה לא כך.

שנית - על מה יהיה דיון ולמה

צריך בכלל לקשור את הדיון לענין קיום פסק הדין? הרי אם תמצא נקודה אחרת, הדיון יהיה בדרך הרגילה, כפי שאנו דנים בדרך כלל בשאלות כאלו - נדמה לי שקודם דנים בועדת השרים לענייני בטחון, ואם אין בעיה, מוחלט על כך שם. לכן הדיון לא צריך להיות על זה, אלא - האם יש הצעות לבעיה שנתעוררה.

אני קראתי את פסק הדין ואינני רואה

בו שום סכנה ומשמעות ביחס לכל ענייני ההתנחלות.

נכון.

השר ש. תמיר :

אני חושב שאנשים עם לב רע ורצון

השר א. שוסטק :

לנגח את הממשלה רוצים להתלות

בפסק הדין ומפרשים זאת כאילו יש בו משמעות לגבי ההתנחלויות. אין בו שום משמעות. הם לא נכנסים לענין ההתנחלויות ולא שוללים אותו. הם אומרים רק דבר אחד: אילו החצעה הזו למקום זה היתה באה משלטונות הבטחון ולא מהשלטונות הפוליטיים, אז גם במקרה זה היו מחליטים כמו לגבי בית-אל. כך קראתי את פסק הדין.

השר א.

השר ש. תמיר :

חמשת השופטים שישבו פה, היו אלו

שישבו בענין בית-אל. הם לא שינו

את דעתם.

השר א. שוסטק :

אנו עצמנו עושים פניקה וכבר אנו

נמצאים במשבר. איזה משבר?

שום משבר אין בענין הזה.

לכן הדיון צריך להיות דיון כללי.

כמו שהוצע ע"י שר החקלאות. הוא הגיש סיכום של בעיות ההתנחלויות ואנו נעבור ונדון על כך. ההתנחלויות ביהודה ושומרון, מה שלא יקרה, זה נשמת הממשלה בכל הענין המדיני ובכל ענין הסכם השלום, אז אנו צריכים לקיים את הדיון. אבל אם אין היום כניסה לדיון בענין ההתנחלויות באופן כולל, ואם הדבר יראה כי אין שום קשר בין פסק הדין לדיון הזה, זה נימוק שיכול לשכנע כדי להפריד את הדיון בענין ההתנחלויות ביהודה ושומרון. הוא יוכל להיות בעוד שבוע או 10 ימים, ללא קשר לזה. אני מציע שנסתפק היום בהצעת ראש הממשלה, כי לזה מחכה עם ישראל והעולם. לזה תהיה משמעות כשאנו נאמר : קיום פסק הדין הוא מובן מאליו. נמצא מקום כשביל גרעין אלון מורה בשומרון. הדבר הזה חשוב מאוד, אבל אין הדבר האחד חלוי בשני.

היוע"מ י. זמיר :

ההצעה של ראש הממשלה מורכבת משני

חלקים: (1) קיום פסק הדין.

(3) חיפוש מקום אחד לגרעין אלון מורה. אני מבין שאין שום

כוונה לקשור בין שני החלקים. יחד עם זאת, אני חושש שיהיו

כאלו שיפרשו אותם כקשורים זה בזה. לכן אפשר אולי, כדי להחגבר,

היועח"מ י. זמיר

לקבל, במקום החלטה אחת, שתי החלטות שאינן קשורות האחת בשניה.

2 החלטות?

השר א. שוסטק :

אני מבקש להציג שאלה רטורית

רה"מ מ. בגין :

קולקטיבית....

אני רוצה לומר, שלפי דעתי, יש

השר ז. המר :

טעם להחליט החלטה כוללת לגבי כל

מה שיקרה מעכשיו ואילך, לפי הבנת הממשלה. לדעתי, אין טעם

להחליט על קטעים, קטעים. כי אם יוחלט היום, ראש הממשלה,

שבמיוחד מה שחשוב, זה למצוא מקום אחר, ובזה נבמרה הבעיה...

מי אמר?

רה"מ מ. בגין :

ראש הממשלה אמר כי זה הדבר האקוטי.

השר ז. המר :

אני רוצה להזכיר לממשלה כי אפשר

השר ע. ויצמן :

לממש את ההחלטות שקיבלנו כבר. יש

החלטות שקיבלנו ועוד לא מימשנו.

אנו מבצעים.

השר א. שרון :

אני לא בטוח שמבצעים.

השר ע. ויצמן :

מבצעים, פה סוללים דרך, שם בונים.

השר א. שרון :

השר ז. המר :

אם לפרש את ההחלטות, מוצעות שתי

החלטות : (1) לבצע את פסק הדין

הקיים. (2) להעבירם למקום אחר. הדבר עונה אולי על החלטת בית הדין, אבל איננו עונה על הנסיבות בשטח, והממשלה לא רוצה להגיע למצב שבו היא תצטרך להוציא בכח את האנשים.

השר א. שוטסק :

אפשר להחליט החלטה שלישית.

השר ז. המר :

לכן, צריכה להיות תכנית כוללת.

שהממשלה תאמר לקראת מה היא הולכת במלוא ההיקף. כי אם אתה מחליט מה שאתה מציע, זה יתקבל כפתרון לממשלה.

כאשר אדבר לגופו, אראה איך אפשר לראות היקף כללי לפתרון הבעיה. לכן אני מציע, שאם בשלים לדון היום בהיקף הכללי, מה טוב. אם לא בשלים ורוצים בעוד שבוע להתכנס שוב, בבקשה. מבחינתי, ככל שנתכנס מוקדם יותר, יהיה טוב יותר. ככל שפחות ימים יבחנו אחרים בדברים המתהווים בשטח, כן ייטב. אם הממשלה מוכנה עכשיו, אני מציע שנחליט במלוא ההיקף עכשיו. אם לא, נפגש מחר. הדבר צריך להיות מהר ומקיף. איננו יכולים להחליט רק על שני סעיפים אלה.

השר א. שרון :

לפני כמה ימים, לאור פסק הדין

שניתן, נחבקשתי על-ידי ראש הממשלה

לבדוק את המצב. משבדקתי את הדבר, נתגלו לי הרבה מאוד דברים מעניינים שהייתי רוצה להביא אותם לידיעת הממשלה, החל מאופן ניהול המשפט על-ידינו, שזו אחת הפרשות המדהימות שנתקלתי בהן, וכלה באווירה הכללית בשטח. מאחר וזה מצב קשה, בהחלט ניסיתי

השר א. שרון

לגשת בגישה אובייקטיבית ככל שניתן, והגעתי למסקנה שכאן חייב להיות פתרון כולל ולא חלקי. כלומר, אם הממשלה רוצה לדון בנושא, היא צריכה לראות את כל מכלול הבעיות, ואני בהחלט נערכתי, אם ראש הממשלה יבקש ממני, להציג היום גם אפשרויות של מקומות וגם אפשרויות של פתרונות. אנו בהחלט ערוכים לנושא.

אני מכיר את האווירה השוררת, ובשום פנים ואופן לא הייתי ממליץ לממשלה לקבל החלטה חלקית עכשיו. יש לדון בנושא בראייה כללית. אפשר לקבוע ישיבה בעוד יומיים - שלושה, למרות שאני רוצה לומר לממשלה, שמדובר במשפחות עם ילדים שצריך לטפל בהן, וכל דחיה של כל יום היא חמורה.

לכן הייתי ממליץ לממשלה : ראשית,

אני שולל בכלל אפשרות של קבלת החלטה חלקית. האפשרות שאני רואה היא רק של קבלת החלטה כוללה, כשהשאלה העומדת בפנינו היא - האם זה יידון היום או בעוד יומיים - שלושה. לא הייתי מציע לממשלה לדחות זאת ליותר זמן, לא מפני שאני חושש מסחבת, אלא פשוט הזמן קצר מדי. כל פעולה שצריך לעשות לוקחת ימים ושבועות, ולנו נותרו ימים ושבועות. לכן צריך להחליט, או לא לדון בכך היום בכלל, או לתת לי אפשרות להציג את עמדתי בנושא זה. יכול להיות שהיא לא תתקבל, אבל יש לתת לי אפשרות להציג את העניין בשלמותו. אני ערוך עם מפות וכל מה שדרוש כדי להציג את העניין בשלמותו.

אני מבקש סליחה מראש הממשלה על

השר ש. ארליך :

כך שאני מדבר היום מחוץ להרגלי.

קבלת החלטה לחפש מקום אינה מבטלת את הדחיפות. אם העניין דחוף,

השר ש. ארליך

הממשלה צריכה לקיים את הדיון עכשיו. היא יכולה לקיים את הדיון הערב או מחר בבוקר, ללא קשר להחלטה לחפש מקום. החלטה לחפש מקום תתן פרושים של ערעור הממשלה ולא נשיג שום דבר בה. הממשלה צריכה לתת הוראות לחפש ואם ימצא מקום, חזומן הממשלה לדיון מרתוני היום או מחר, דיון שימשך אפילו 20 שעות. אין שום בעיה לזמן את הממשלה לדיון. מכל מקום, להחליט לחפש היום זה רק יתן מקום לפרושים שונים, שלא ישרתו דבר.

עכשיו, ההצעה להחלטה, עפ"י חיקון

היועץ המשפטי, היא בת שני חלקים : (1) שיבוצע פסק הדין. ראש הממשלה, בצדק, אמר שאין צורך בהודעות ואם אין צורך בהודעות, הממשלה לא צריכה להחליט לבצע את פסק הדין. זה דבר מובן מאליו. לכן אני מתנגד לשתי ההצעות להחלטה. אין לדעתי להחליט על ביצוע פסק הדין, כי זה דבר מובן מאליו. פה היה דיון בעניין הפרקליטים על חוות הדעת של היועץ המשפטי ועל מדינת חוק, וכולנו עמדנו על כך שהמדינה היא מדינת חוק. לא כל שכן, כשהדבר אמור בפסק הדין של בית-המשפט העליון, שאין עליו ערעור.

(2) באשר להחלטה לחפש מקום,

אין צורך לקבלה. אם ימצא מקום, אפשר עוד הלילה לזמן את הממשלה. לא נראה לי שיש מקום היום להחליט על כך.

(מכאן רשמה מ.י.)

לפני כן ל. דרוקר.

מכאן - סיחקה יפה.

השר ד. לוי: יש החלטה של בית המשפט והיא כואבת; על כל המשתמע

ממנה; לגבי דעותינו וחפיסותינו.

יחד עם זאת אינני סבור שלא צריך לקבל הית החלטה.

לא לקבל החלטה היום פירושו של דבר, שהממשלה מדברת בהרבה קולות ובהרבה טונים שונים.

הצער הזה הינו צעד/דרסטי וכואב ומכאיב אבל אין

ספלט ממנו. ואם רוצים אנו בהמשך התחלות, אר רוצים במפולת שהיא

חיסול ההתנחלות - אני אומר את הדברים האלה סתוך תחושה, שאם לא תהיה

החלטה - ואני חש זאת - אנחנו ממוטטים בסו-ידינו את כל המפעל הגדול

שעליו קבלנו מנדט ולא אחרים קבלו מנדט עליו - לבצע ולהחליט עליו.

בקבלת ההחלטה רואה אני פירוש אחד - להורות לסגור

מקום חליף. באין החלטה כזאת - אין החלטת-ממשלה. מדובר באנשים,

בילדים ונצטרך להשקיע מלוא הסבלנות והסובלנות ולכאוב יחד אתם. אבל אין

שום דרך שפירושה להמתין עד שלושים יום או להמתין ולראות מה יקרה.

ענין של שכנוע והסברה ושל סבלנות - כל זה אפשרי כאשר אתה בא עם הצעת-

מקום. הנה - אתם עוברים למקום זה וזה בשומרון; והציבור ולא רק הם -

סחכה שהממשלה תגיד את שלה. ולא כשרים ולא כחברים, אלא הממשלה כגוף

- והחלטתה דרושה יותר לדעתי - למענה/ולמען המשך ההתנחלות.

עם כל הכבוד לגוש-אמונים - וכל אחד כאן

רוכש להם חיבה יותר או פחות; ואני רוכש להם חיבה גדולה, אבל אין הדעת

סובלת, ובכל אופן דעתי אינה סובלת שזה יהיה על-חנאי, שיסכימו לבצע צו

בית המשפט הגבוה לצדק, שהממשלה תגיד שהיא מקבלת את החכתיב שלהם. אין

הממשלה עומדת במצב, שהיא יכולה להביא היום חוק, כי אין לה רוב לכך, וזה

המצב מפילו בחוץ הקואליציה. הלוואי וצריך היה מהיום הראשון להביא חוק

השר ד. לוי:

כזה; אבל להעמיד אותנו במצב כזה ולהביא אותנו לקעקוע עמדותינו במשפט; בראש-וראשונה והם אומרים במצח-נחושה; שהם תרמו לכך; שכך יהיה פסק הדין - אזי יש איזה שהוא חשבון-נפש שעליהם לעשות עם עצמם. איני סובר שעל צו של בית המשפט אפשר להתחכם על-ידי חוק רטרואקטיבי. זה אינו מכובד; לא לממשלה זו בכל אופן ואני חייב להתייחס לדברים המושמעים ואיני מתכוון להתחמק מהם.

דבר נוסף: הממשלה הזאת קבלה מנדט להתנחלות והיא חרתה זאת על דגלה ולא סטתה מזה והיא מלקה את עצמה ומוצגת היום כאילו היא נכנעת כאן לחתיבים.

אם כן, בהתייבשות הם אינם עושים טובה לאף אחד - לא לעם ישראל ולא לעצמם ולא יעשו זאת כשוט על הממשלה. הממשלה לא תקבל תכתיב כזה; כך מאמין אני באמונה שלמה. היא קבעה שההתנחלות תימשך בהיקף גדול. היא קבעה זאת לא ככניעה; והיא תגשים זאת. ואם לא ייאמרו דברים אלה - אנו מביעים בעצמנו אי-אמון בדרך עליה קבלנו אמון מהציבור. הם מאיימים על הספר' ל ועל הממשלה כולה.

זבולון הסר לא אמין עלי או על חבריו ששלחו אותו הנה בקשר לכך. הכל מותר להם...

אני, שמחה, חושב שאם הממשלה לא תגיד היום את הדברים שהיא צריכה לומר בקשר לסמכות למצוא סיד מקום, כהחלטת-ממשלה - כי אם לא יהיה דבר כזה; - ימשיכו בפירושים השונים ולכן, על ההתנחלות עלת לומר את שלה, לפחות באותה אמונה שעליה הגיע שר החוץ הפורש. זו עמדת-הממשלה. אלה הדברים לגבי יהודה ושומרון ואני פונה אליך סתוך הבנה ואומר את הדברים האלה.

השר ש. ארליך; ^{על} /הממשלה לעשות ולא לחשוב על הודעות ומחשבות שלה וככל שאם מוסיף לחזור ולהודיע מה שידוע כבר - אין זה מועיל.

השר ד. לוי:

דבר טובן מאליושצריך לחזור ולהדגיש אותו בימים
טרופים אלה.

השר ש. ארליך:

איש אינו חולק על כך.

השר ד. לוי:

אם כך, מוטב לוטר ויפה שעה אחת קודם.

היוע"מ י. זמיר:

שר החקלאות השמיע הערת-ביקורת חריפה על דרך
ניהול המשפט. הוא לא הסביר ולא פרט את הדברים.

השר א. שרון:

אסביר תוך כדי הצגת הדברים.

היוע"מ י. זמיר:

אם כך - בסדר.

השר א. שרון:

אני חושב שהתגלו כאן דברים מדהימים, שאני חושב
שקשה להעלות אותם על הדעת.

רה"מ ס. בגין:

אלה דברים מאוד כוללניים.

השר א. שרון:

הבאתי את החומר אתי.

רה"מ ס. בגין:

לא כדאי לדבר ולומר עתה דברים כוללניים כאלה.

השר א. שרון:

הבאתי את החומר אתי.

רה"מ ס. בגין:

לא כדאי לומר עתה אילו דברים התגלו.

השר א. שרון:

אם יהיה דיון - אומר זאת.

היוע"מ י. זמיר:

אגיש מחאה כללית על דברים כלליים.

השר ש. חמיר:

נראה לי שהדברים עולים כמעט מכל השולחן וסחייבים
את החלטה הבאה, שאני רוצה להציעה, וזו בערך

הצעתך - עם גוון נוסף. אני מציע כך:

"נוכח פסק הדין של בית המשפט הגבוה לצדק; בענין

אלון-סורה, מחליטה הממשלה למצוא שטח בבעלות ממשלתית בשומרון, אליו

יעברו מתחלי אלון-סורה".

השר ש. חסיד:

כאשר נאמר „נוכח פסק הדין“ - אומרים את המובן
מאליו; בלי לומר דברים שכאילו מיותר לומר - ש„נכבד“. כי זה מובן מאליו
אבל מציינים כאן שזהו זה ושנוכח פסק הדין „מחליטים למצוא שטח בבעלות
ממשלתית בשומרון, אליו יעברו המתנחלים“.
אני חושב שזה יכול וצריך להעשות ולענות על
תחושת הרוב המכריע של החברים כאן.

השר ע. ויצמן: יש לי שתי סלים לומר: אני מציע לא לקיים היום

דיון בנושא הכללי ואם לא נוח לומר לסי
שרוצה להציג את הדברים - דברים חלוקים או מחולקים -
אזי נדחה את הדיון גם בנושא הספציפי ליום אחר.
אבקש, עם זאת, משר החקלאות שיפיץ הצעותיו
ואני רוצה להתייחס אליהן וקשה לי מאד, וזה אינו קשור להצעה זו בלבד,
קשה לי להתייחס לדברים חוץ כדי הדיון. זה נושא מאד מורכב ויסודי
- כמו התנחלות וחוק ואני חייב ללמוד אותו מראש ולהתייעץ עם כמה מעוזרי,
למשל - היועץ המשפטי של משרד הבטחון. אינני חייב לקבל דעתי; אבל עלי
להתייעץ אחר.

אם היית מחליט היום שאריק יציג את הנושא -
הייתי מבקש לדחות התייחסותי לזה אחר שאקח את הנשא ואעייין בו ואתייעץ
עם חברי. על כן, הצעתי לדחות את הנושא כולו ליום אחר וביום א' יהיו
שרים נוספים כאן, שיש להם דעות בענין זה. חסרים שלושה שרים לפחות -
חיים לנדאו, אהרן אבו-חצירא וד"ר בורג. אם הייתי בחוץ וידוע הייתי לי
שמעלים נושא כזה - הייתי מבקש דחייה. אבקש, על כן לדחות את הדיון ליום
א' הבא. כמו-כן אני מבקש משר החקלאות שיעביר לנו במסמך עם ספות את
הצעתו ואז אוכל ביחד כובד-ראש להתייחס לזה בדיון שנקיים על כך.

השר ג. פח: אי מקבל את רוח הדברים שנאמרו על-ידי שר המשפטים.

השר ג. פת:

אני מציע שלא נגיד שהממשלה החליטה. לא יתכן
שבית המשפט הגבוה לצדק החליט החלטה ב-22 בחודש; וב-28 בו ישנה
החלטה חסלה. היא צריכה לרשום בפניה הודעת ראש-הממשלה שנחן הוראה
לשר הבטחון למצוא שטח הולם חליף.

השר ע. ויצמן: לא רק לשר הבטחון, אלא לשר החקלאות.

השר ג. פת: ראש-הממשלה עשה פעמים במשך שבועה ימים ומדוע לא

לומר זאת?

לכן, הצעתי לומר שתמסלה רשמה הודעת ראש-הממשלה
לסחן הוראה, נוכח פסק הדין, למצוא שטח חליף לפחרון בעיית אלון-מורה.

רה"ט ס. בגין: אני רוצה להציג שאלה רטורית.

אחר שמיעת דברי שר השיכון והבינוי ודברי החברים
- שאלתי אם לא מותר לומר, במקום, "הממשלה מחליטה" - הממשלה רוסמת לפניה
הודעת ראש-הממשלה, כי בעקבות פסק הדין של בית המשפט הגבוה לצדק נעשים
מאמצים כדי למצוא לגרעין אלון-מורה מקום התנחלות בשומרון.
אני לא הייתי מכניס את המלה "ממשלתי",

או "לא ממשלתי".

הישיבה המיוחדת - בה יהיה דיון מלא על הצעות שר
החקלאות וכל שאר ההצעות. אנלחושב שצריך לזמנה להשבוע ואני מציע; אם
יש הסכמה לכך; ביום ד' בשעה 9 בבוקר.

השר ע. ויצמן: ביום רביעי|סחקיימת ישיבת ועדת חוץ ובטחון.

אולי נקיים זאת ביום ראשון הבא?

רה"ט ס. בגין: יום ראשון - זה מאוחר מדי.

השר גפח:

אם יש שטח חליף והועדה תחליט להוריד לשם אח אלוך
-מורה - זו החלטה.

רה"ט ס. בגין:

אני חושב שיום ראשון מאוחר מדי ואני מוכן להקדים
ביום או לאחר ביום, אבל זה צריך להיות השבוע,
כי יום ראשון - נקיים בו ישיבת-ממשלה רגילה. אולי אפשר לקיים זאת
ביום ה' ושר החקלאות יביא כל חכמיותיו ונדון בכל הבעיה כולה.

השר ז. הטר:

אם כן - אל תחליט השבוע שום החלטה.

השר א. שרון:

הצעת שר הבטחון טובה.

הממשלה תתכנס וחדון בכל הנושא השבוע ולא נקבל

היום כל החלטה שהיא.

רה"ט ס. בגין:

הממשלה רק רשמה לפני הודעה ולא קבלנו שום
החלטה.

השר א. שרון:

לא, זה לא כך. אדוני ראש-הממשלה - הבעיה היא
אינה בכלל מציאת מקום לישוב אלוך-מורה.

זו בכלל אינה הבעיה. זו בעיה מכרעת, אבל לא זו הבעיה. הבעיה היא יותר
מסבכת וכבדה ולא הייתי מציע שיחזרו ויטבירו שאין קשר בין פסק דין זה
ואחרים, או אפשרויות אחרות. יש כאן בעיה יסודית של יכולת קיום ההתיישבות
שלנו בבקעת הירדן, בשומרון וביהודה, והאפשרות הנוספת לקיים התיישבות
זו ואפשרות להקים ישובים אחרים וכל הדברים הכרוכים בזה, שלא לדבר על המצב
המוראלי של אלפי איש החיים בשטח. הדברים האלה הם מכלול אחד.
על כן; אם חברי-הממשלה אינם רוצים לדון היום בזה, למרות שיש חוסר
מוכן ואפשר לדון בו - הרי מקובל עלי מה שאמר שר הבטחון ולא צריך,
לדעתי, לקבל היום שום הודעה ולא לרשום שום החלטה על דברים שנמסרו
והממשלה תקבע רק לקיים בהקדם ישיבה ויום חמישי נראה לי מאוחר, כי
איבדנו כבר שבועיים ימים מתוך השלושים.

רה"ט מ. בגין:

אני מוכן לקיים זאת ביום רביעי.

השר א. שרון:

מדוע לא ביום שלישי?

רה"ט מ. בגין:

כי הד"ר בורג חוזר רק ביום שלישי בבוקר.

השר ע. ויצמן:

ביום שלישי ישנה ישיבת הכנסת וביום רביעי -

ועדת חוץ ובטחון. לכן, יום חמישי הוא

היום המתאים לכך.

רה"ט מ. בגין:

בינתיים הרי עורכים כבר חיפושים בשטח.

השר ש. תמיר:

אחר שהועלתה הצעת ראש-הממשלה, שהממשלה רושמת

לפניה הודעה שלא לקבל החלטה זו - הרי זו כבר

החלטה עם מסמעות שלילית ביותר. פירוש הדבר שאת הדברים שהציע ראש-

הממשלה ועשה ועושה הממשלה - לא מוכנים לאשר היום והיא מתנה זאת בדברים אחרים.

השר ע. ויצמן:

אם כן, נקבל הצעת אריק, שלא לקבל החלטה.

השר ש. תמיר:

כאשר ראש-הממשלה ומספר שרים הציעו הצעה בנוסח

של ראש-הממשלה והשר פת, שהממשלה רושמת הודעת

ראש-הממשלה לפניה, שנוכח פסק הדין נעשים מאמצים ושהממשלה לא תקבל זאת

עכשיו, אחרי שהוא הציע זאת - יש בזה מסמעות שהממשלה לא מאשרת צעד זה.

השר ז. הר:

סה המסמעות של הדבר? תסביר זאת.

השר ש. תמיר:

שאינה מאשרת.

השר א. שוסטק:

שהיא מגבמת אלא תעשה זאת רק אחר הדיון. ואינה

מקיימת את פסק הדין.

השר א. שרון:

ברור מאליהם שסבצעים את פסק הדין ואין צורך

השר א. שרון:

לחזור על הודעה זו. נושא זה הוא כולל וצריך לדון בו בישיבה שתוקדש לזה. חברי הממשלה לא רוצים לדון בזה היום; ולכן - תהיה ישיבה נוספת והעניין יידון בה.

השר ע. ויצמן:

הם רוצים לדון, אבל רוצים סצע לדיון.

רה"ט. ס. בגין:

"הממשלה רושטת לפניה הודעת ראש-הממשלה שנעשים

מאמצים, בעקבות פסק הדין של בית המשפט הגבוה לצדק, בעניין אלון-מורה - למצוא קרקע למען התנחלות של גרעין זה בשומרון."

אנו רושמים לפנינו זאת. זו לא החלטה, אלא ברום

לזה.

החלטה שניה היא, שביום ה' חקיים הממשלה ישיבה

מיוחדת למען דיון בכל הסוגיה של ההתנחלות. זה הסעיף ושני.

ביום החמישי בשעה 9 בבוקר, חקיים ישיבת-ממשלה,

שחדון בכל סוגיית ההתנחלות בארץ-ישראל.

אם אין הסכמה כללית על כך - נצביע.

בעד - רוב.

נגד - 1.

השר ז. המר:

אינני משתתף בהצבעה.

השר א. שרון:

גם אני אינני משתתף בהצבעה ומתיחס לזה כגישה

חסקנית מהנושא.

אינני חולק על הצעות ההסברה. אני מכבד את

ההצבעה, אלא שאני חושב שהממשלה אינה מבינה היכן היא נמצאת.

רה"ט. ס. בגין:

אל תיטול רשות הדיבור בלי שתבקש זאת ממני. כל ההערות

האלה מיותרות.

השר ש. ארליך:

אל תחלק ציונים.

רה"ס ס. בגין: כל אחד מצביע לפי מצפוננו. וביום ה' נדון בכל הסוגיות.

מ ח ל י ט י ס :

הממשלה רושמת לפנייה את הודעת ראש-הממשלה כי בעקבות פסק-הדין של בית-המשפט העליון בענין אלון-מורה, נעשים מאמצים כדי למצוא לגרעין אלון-מורה קרקע להתנחלות בשומרון.

.90 מינוי סנכ"ל במשרד הבריאות.

המזכיר א. נאור: ס ח ל י ט י ס על פי סעיף 12 לחוק שירות הסדינה (מינויים), חשי"ט-1959, לסנות את פרופ' ברוך סודן למשרת המטהל הכללי במשרד הבריאות.

דברי הסבר - הופצו בין חברי-הממשלה.

רה"ס ס. בגין: את זאת בדרך כלל מאשרים - ולכן - אין בעיה.